

مصوبه هشتصد و بیست و هشتمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۱۳۸۹/۶/۲

موضوع: آیین نامه ساماندهی منابع آموزشی و تربیتی (مواد و رسانه‌ها)

نظر به اهمیت و نقش منابع آموزشی و تربیتی در فرایند یادگیری مؤثر و پایدار دانش‌آموزان و با عنایت به ضرورت ایجاد سامانهٔ مدیریتی کارآمد در وزارت آموزش و پرورش و استفاده بهینه از فرصت‌ها و امکانات بخش دولتی و غیردولتی در تولید و عرضه منابع مذکور مبتنی بر اهداف برنامه‌های درسی و تربیتی، شورای عالی آموزش و پرورش آیین نامه ساماندهی منابع آموزشی و تربیتی (مواد و رسانه‌ها) را به شرح زیر تصویب نمود.

مادهٔ ۱- تعاریف

۱. ساماندهی: مجموعه‌ای از فعالیتهای نظام‌مند و سازمان‌یافته است که به هدایت، حمایت و پشتیبانی از ناشران، نویسندگان و تولیدکنندگان در تولید، انتشار و توزیع مواد و رسانه‌های آموزشی و تربیتی استاندارد، مبتنی بر اهداف برنامه‌های درسی و قوانین مصوب آموزش و پرورش منجر می‌شود.

۲. مواد و رسانه‌های آموزشی و تربیتی: عبارت است از تمام ابزارها و وسایل ارتباطی که برای تحقق اهداف برنامه‌های آموزشی و تربیتی و پیشرفت تحصیلی متریبان ابداع شده است یا به کار گرفته می‌شوند و کاربرد آنها می‌تواند فرآیند یاددهی - یادگیری را مؤثرتر و پایدارتر و تحقق یادگیری معنادار را آسان‌تر سازد. مواد و رسانه‌ها از قبیل: بسته آموزشی، نرم‌افزارهای آموزشی، شبکه‌های آموزشی (مانند اینترنت)، رسانه‌های الکترونیکی، چند رسانه‌ای (مولتی‌مدیا)، دستگاهها، اجسام و اشیاء مختلف، کتاب درسی، کتاب کار، کتاب راهنمای معلم، مجلات، کتابها و نظایر آن.

مادهٔ ۲- اهداف

۱. سیاست‌گذاری، استانداردسازی و هدایت تولید مواد و رسانه‌های آموزشی و تربیتی مرتبط با اهداف و وظایف وزارت آموزش و پرورش

۲. ساماندهی، مدیریت و هدایت فرآیند تولید، توزیع منابع آموزشی و تربیتی به منظور استفاده در مدارس و مراکز آموزشی و جلوگیری از توزیع منابع غیر استاندارد در مدارس و مراکز آموزشی

۳. استفاده بهینه از فرصت‌ها و ظرفیتهای بخشهای دولتی و غیر دولتی در تولید و توزیع مواد و رسانه‌های آموزشی و تربیتی استاندارد

۴. تسهیل، توسعه و تعمیق آموزش و ایجاد تنوع در مواد و رسانه‌های آموزشی و تربیتی

۵. افزایش اثرات مطلوب استفاده از مواد و رسانه‌های آموزشی و تربیتی استاندارد بر جریان یاددهی - یادگیری

۶. حمایت از تولید مواد و رسانه‌های آموزشی استاندارد بخش غیر دولتی

ماده ۳- اصول و مبانی

- اصول و مبانی حاکم بر تولید و ارزشیابی مواد و رسانه‌های آموزشی و تربیتی به شرح زیر است:
۱. هماهنگی و همسویی با فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی و هدف‌های برنامه‌های درسی و تربیتی مصوب
 ۲. گسترش و توسعه عدالت آموزشی و توجه به تفاوت‌های فردی
 ۳. توسعه و تنوع بخشی به تولید منابع آموزشی و تربیتی (مواد و رسانه‌ها) با رعایت استانداردها
 ۴. توجه به زبان فارسی معیار در محتوای نوشتاری و گفتاری مواد و رسانه‌های آموزشی و تربیتی
 ۵. هدایت، تشویق و حمایت از بخش غیر دولتی در تولید منابع آموزشی و تربیتی استاندارد
 ۶. توجه به تنوع فرهنگی، اجتماعی و اقلیمی با رعایت اصول و مبانی نظام معیار اسلامی
 ۷. اثربخشی و کارایی و صرف اقتصادی منابع با تاکید بر اولویت تولیدات داخلی و بومی

ماده ۴- معیارها و استانداردهای تولید منابع آموزشی و تربیتی

معیارها و استانداردهای تولید و ارزشیابی مواد و رسانه‌های آموزشی و تربیتی به دو گروه عمومی و اختصاصی طبقه‌بندی می‌شوند.

الف) معیارها و استانداردهای عمومی

این گروه از معیارها ناظر بر ویژگی و خصوصیات عمومی منابع آموزشی و تربیتی است. تبیین و تعریف این استانداردها بر عهده سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی است.

- جذابیت شکلی و ظاهری
 - خلاقیت و نوآوری
 - رعایت قواعد زبان و خط فارسی
 - رعایت اصول بهداشتی و ایمنی
 - سهولت بکارگیری
 - صحت و دقت علمی
 - تناسب محتوا و روش‌های ارائه با مشخصات و اهداف برنامه درسی و رشته تحصیلی
 - رعایت و ترویج ارزش‌های دینی، فرهنگی و اجتماعی جامعه اسلامی - ایرانی
 - متناسب با ویژگیها و نیازهای مخاطبان مبتنی بر روان‌شناسی رشد
 - به‌روز بودن و تناسب با مقتضیات زمان
 - سادگی و روانی محتوا
 - سازماندهی مناسب محتوا
 - توجه به متون علمی تمدن اسلامی - ایرانی
- ب) معیارها و استانداردهای اختصاصی:**

معیارها و استانداردهای اختصاصی توسط سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی و مبتنی بر

برنامه‌های درسی مصوب با همکاری معاونتها و سازمانهای ذی‌ربط تدوین و پس از تصویب شورای هماهنگی علمی سازمان مذکور ابلاغ خواهد شد.

تبصره ۱- سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی موظف است معیارهای ارزشیابی و اعتبارسنجی منابع آموزشی و تربیتی (عمومی و اختصاصی) را تدوین کند و از طریق مقتضی به اطلاع عموم برساند.

ماده ۵- راهکارهای اجرایی

وزارت آموزش و پرورش موظف است تولید و عرضه مواد و رسانه‌های آموزشی و تربیتی استاندارد را با توجه به راهکارهای زیر مورد ارزیابی، هدایت، تشویق و حمایت قرار دهد:

۱. طراحی و ایجاد سامانه مدیریتی و هدایتی مناسب برای ارزیابی تولید، استانداردسازی، حمایت و استفاده از مواد و رسانه‌های آموزشی و تربیتی

۲. اعطای نشان استاندارد به مواد و رسانه‌های آموزشی و تربیتی معتبر

۳. حمایت از تولید مواد و رسانه‌های آموزشی و تربیتی استاندارد به انحای گوناگون، از جمله:

- تولید فهرستگان توصیفی مواد و رسانه‌های آموزشی و تربیتی استاندارد و معرفی آنها بویژه در کتابهای درسی، مجلات رشد و سایتهای آموزشی به دانش‌آموزان، معلمان و خانوادهها

- برگزاری جشنواره‌ها و نمایشگاههای مواد و رسانه‌های آموزشی و تربیتی

- طراحی و تمهید سازوکار مناسب برای به‌کارگیری ظرفیتهای بخش خصوصی در ارزشیابی منابع آموزشی و تربیتی

۴. برقراری ارتباط منسجم میان وزارت آموزش و پرورش و نهادهای دولتی و غیر دولتی ذی‌ربط در حوزه کتاب و سایر مواد و رسانه‌های آموزشی و تربیتی به منظور تحقق اهداف مذکور

۵. صدور مجوز اطلاع‌رسانی و تبلیغ منابع آموزشی و تربیتی استاندارد

ماده ۶

خرید، عرضه و تبلیغ هرگونه منبع آموزشی و تربیتی در واحدهای آموزشی، صرفاً از منابع استاندارد مجاز خواهد بود.

تبصره: رعایت ضوابط این ماده الزامی است و با متخلف برابر ضوابط قانونی برخورد خواهد شد.

ماده ۷

مشارکت و همکاری، معاونتها، سازمانهای وابسته به آموزش و پرورش و سایر دستگاههای فرهنگی و آموزشی کشور در اجرای این مصوبه الزامی است.